

Már nem sodródok, de magam is igyekszem az egyelőre még láthatatlan jelenség felé. Kemény, kimért dobbantásokat köt össze cirádázott ívekkel a hegedű hangja s a sípok futamai.

A toborzó-táncosok kört formálnak, arccal annak középpontja felé. Erre rakódik rá, közegéül szolgálva s tágítva is egyben, a vonzódo közönség.

Méltóságteljes és tüzes tempójú versek váltakoznak. Feszés, lassú lépéseket friss, hegyes bokázás követ. Egyszerre toppannak a lábak, csattannak a csizmák, zörrennek kardok és sarkantyúk. Libbenő-lóduló tarsolyok díszítik látványosan a lépések vonalát.

A kör közepén, a kerület kavargásához képest szinte mozdulatlan a verbunkos-káplár alakja. Ő ennek a pompázó, forgó keréknek láthatatlan tengelye. Nem járja, hanem vezeti a táncot. Hatalma mindig egyforma erővel s minden irányba sugárzó. Ismeri táncosait s azoknak szeme rajta függ. Vonásai bennük kelnek életre, mozdulataikat ő uralja. Mozgat és mérsékel: mert akkor közép, ha mértéket ad, mert ő maga mérték.

A táncosok szemközti párjukra figyelnek. A tekintetek metszésponjtjában pedig ott kell álljon az, aki egy pontba von, befogad s kibocsát minden sugarat, különben darabokra hullik a kerék.

Szemben

Megtér, majd magához tér. Útnak ered, visszafordul. Iszik a vízre hajolva, s fölemeli fejét.

SZEMBEN

Némán álltak az asszonyok, vállukon az üres korsókkal. A homok bordáin lüktetett a hőség, rekedt nyüszítéssé marjult a szó.

„Oroszlán fejében szendergett, az oroszlán térdeplő tevében lapult. Alázatos mert erős, mert erős megszüli önmagát a gyermek, kinek kezében a szálak összefutnak, ki betölti a törvényt örökre, hogy túlcsoordulhasson.”

Álltak, vállukon üres korsókkal, látták szétszórodott fogait s a teteméről kelleetlenül elhúzódo sakálok csapatát.

UGYANAZ

Mi vagyunk a sziklák, rajtunk szakad szét a tenger csendje. Belénk ütközve fölajdul az Isten.

*

Jégen izzik talpam. A gondolatok könnyű hártájaja recsegve nyílik meg alattam. Menekülök: csak inni akartam, szomjam oltani, s már életem sem enyém.

Nincs, aki egyetlen halállal... Elég ereje ugyan kinek van, hogy egy lánggal csonkig égjen...

Összetörném, de nem tudok kívülkerülni. Szétfeszíteném, de benne sem vagyok. Kilépnék, de épp kintről menekülök befelé. A résekbe szorultam. Agyag vagyok, vastagfalú, mállodozó cserép.

Lépj ki, lépj ki, engedj be! — Riadtan figyelem a testemen futó repedések útját, pusztulásomat, az élet hajszálgököreit.

*

A titok élete, hogy szólít. Hogy pecsétje föltörhető. Hogy meríthetek a forrásból. Ezután lesz elmondhatóvá, de csak úgy, mint ahogy a tenger zúgása sem maga a tenger. A szó a kimondhatatlannak a kelyhe.

Mindenki csak a maga számára meríthet. S aki ivott, az él, az jel. A forrásra mutat.

Csak az általam birtokolt dolog átadható. A titok nem ilyen. Ha az enyém, már nem a titok. Csak az az enyém, amit kimerítettem. A titok kimeríthetetlen — ebben rejlik titok-volta. Ami elmondható, átadható, az nem a titok. Titkot csak tartani lehet. Mert a titok tart fogva szerves részemként, engem. Csak elérni lehet, érinteni s tőle érintettnek lenni. Titoktartás: kapcsolattartás a titokkal. Ami átadható, ami jel: a titok által való fogvatartottságom.

